

Fàbrica dels Olis

Gelida

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: C/ Dels Paperers, 2 N2-6
Emplaçament Prop de l'estació.

Coordenades:

Latitud: 41.44915203739
Longitud: 1.8672358989716
UTM Est (X): 405382
UTM Nord (Y): 4589238

Classificació

Número de fitxa 08091 - 391
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Contemporani Noucentisme
Segle XX
Any 1906
Autoria de l'element: Desconeguda
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Els edificis estan en procés de degradació. Semblen en desús.
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Observacions protecció: Sòl de Protecció Especial de la Vinya (Pla territorial Metropolità de Barcelona, Pla Director Territorial de l'Alt Penedès)
Data aprovació: dt., 16/09/2008 - 12:00
Accés Fàcil
Ús actual: Productiu
Titularitat Privada
Titular: 5591605DF0859S0001QU

Fitxes associades:
[La xemeneia dels Olis](#)
[Casal Font](#)

Descripció

Els edificis de la casa i la fàbrica dels Olis, situats prop de l'estació de Gelida, formen part d'un complex industrial d'una antiga fàbrica de la qual n'ha desaparegut l'element més característic, la xemeneia de fums. Aquesta xemeneia era la segona que existia al poble, després de l'encara present a la fàbrica Guarro – Casas.

D'estil noucentista del principi del segle XX, aquests edificis de planta quadrada destaquen per la seva decoració detallada. Presenten finestres elegants amb cobertes amb cornisa i un pilaret de maó amb motius florals que decora la tanca d'entrada.

Tot i que amb el temps han sofert degradacions i modificacions importants, encara conserven detalls originals com reixes de forja en les finestres i decoracions als marcs, i respiralls a la segona planta per una bona ventilació. Les cobertes planes amb cornises i baranes mantenen un aspecte elegant i funcional.

Història

En el seu moment la fàbrica va presentar un projecte d'ampliació i actualització d'instal·lacions, proposant l'enderroc de la xemeneia. La funció d'aquesta era, òbviament, expulsar els fums generats de l'extracció d'oli del granet del raïm, durant els anys 1920-30, per mitjà d'uns aparells amb moles de pedra. El producte resultant d'aquesta operació es coneixia com a "Lagrimol".

L'oli de llavors de raïm, un subproducte abundant de la vinificació, s'obté de les llavors del raïm i és ric en diversos àcids grassos com el linoleic, oleic, palmític, esteàric, linolènic i palmitoleic. Aporta una quantitat d'energia comparable a altres olis, amb uns 3.700 kilojoules per 100 grams. Destaca per la seva alta resistència a la calor, amb un punt de fum de 216 °C, que el fa ideal per a fregir. A més, gràcies al seu gust net i suau, és molt utilitzat en amanides i en la fabricació de certes margarines. En l'àmbit de la cosmètica, és apreciat per les seves propietats hidratants i és freqüent en productes de control de la humitat de la pell, així com en aromateràpia. Encara que l'oli conté antioxidants, la quantitat d'aquests pot ser menor depenent del mètode d'extracció, essent més concentrats en el vi negre. Estudis han mostrat que pot augmentar els nivells de colesterol "bo" (HDL) i reduir el "dolent" (LDL), oferint beneficis potencials per a la salut cardiovascular.

L'explotació era propietat de Francesc Font Mateu, fill del novel·lista barceloní i home de negocis Alexandre Font i Pla, qui el 1928 es construiria a l'indret de la Coma l'anomenat casal Font. L'Ajuntament i la propietat es van posar d'acord en preservar un tram de l'estructura en homenatge a part del passat industrial del poble.

L'ús del castell com a pedrera des de la seva destrucció per la Guerra de Successió ha estat un procés habitual al poble davant de noves construccions. També va ser el cas d'un dels edificis de la Fàbrica dels Olis, on les restes de les torres van ser reconvertits a principis del segle XX (al voltant de l'any 1906) en el sòcol de l'antic bar de l'Estació, que també funcionava com a habitatge i fàbrica d'olis.

Bibliografia

CARAFÍ, Enric (2004). "Patrimoni Arquitectònic de Gelida: Clarors i Ombres". Programa Festa Major 2004. p 86.

CARAFÍ, Enric (2005). "Patrimoni arquitectònic de Gelida: una de freda i una de calenta". Programa Festa Major 2005. pp. 83-85.

CARAFÍ, Enric (2014). "Cultura més que mai". Programa Festa Major 2014, pp. 70-80.

Enllaços d'interès:

[Programa de Festa Major 2014](#)

[Programa de Festa Major 2005](#)

[Programa Festa Major 2004](#)

